

El canvi necessari al País Valencià

2023

Decidim

Decidim, Plataforma pel Dret a Decidir del País Valencià

Peldretadecidir.com

Index

La situació al 2023	1
Ni finançament, ni traspàs de competències	3
Propostes	5

La pregunta que necessàriament ens hem de fer, també de manera autocrítica és, com hem pogut arribar fins ací?

La situació al 2023

De cara a les eleccions de 2019, Decidim va presentar el document “Unes propostes per al País Valencià” on es feia una anàlisi de la situació i es proposaven els canvis que, consideràvem com a entitat, eren necessaris per poder avançar i aprofundir en un canvi de model de País Valencià, més enllà de gestionar – sense corrupció i amb bones pràctiques – la realitat que ens havia deixat el Partit Popular.

Parlàvem de la necessitat d'un requisit lingüístic, de les limitacions en l'estratègia emprada per assolir el finançament que el País Valencià i els cinc milions de valencians i valencianes necessiten, de la necessària reforma de la cultura a l'administració autonòmica per a posar-la al servei de les persones, de la injusta i antidemocràtica llei electoral amb la tanca del 5%, de la revolució de radicalitat democràtica que calia per incloure a la ciutadania en la presa de decisions, de vertebració territorial amb la potenciació de les comarques i les seues interrelacions més enllà del borbònic-franquista i desarrelat concepte de les províncies, i com no, parlàvem de la necessitat de fer una revolució democràtica en el sistema de serveis socials, una vegada s'havia posat en marxa la Renda Valenciana d'Inclusió i les limitacions amb les ajudes al lloguer. Finalment, denunciarem la manca d'una visió feminista transversal en totes les polítiques i actuacions públiques del botànic i advertirem *“La ignorància o menysteniment d'aquestes propostes farà que el canvi no siga real i efectiu, i que perdem les grans oportunitats que avui el País Valencià té davant”*.

Escrivim aquestes línies a contracor: les enquestes encara vacil·len sobre si tindrem o no un tercer botànic, deixant la porta oberta a la tornada de l'extrema dreta a les institucions valencianes i del Partit Popular més corrupte de la història. La pregunta que necessàriament ens hem de fer, també de manera autocrítica és, **com hem pogut arribar fins ací?**

El Partit Popular va sumir al País Valencià en una profunda crisi econòmica, foscor antidemocràtica, ple de corrupció, obres inconcluses, balafament, i autodi cap a tot el que ens és propi: la nostra llengua i cultura.

Així doncs, amb una – sense dubte – bona gestió, i una relativa millora de la qualitat de vida del poble valencià, la reelecció no hauria d'estar pendent d'un grapat de vots, hauria de ser una conseqüència natural de la tasca política feta. El problema? A l'hora d'escriure aquest document, podríem haver copiat i pegat les propostes de 2019 i quasi no hauríem canviat una coma.

Mentre que és innegable la bona gestió del Botànic 2, tenim un greu problema. No sols no s'ha transformat el nostre País Valencià, s'ha aprofundit en el model heretat del Partit Popular, ostatege de l'oligarquia financera i empresarial i molt especialment del model l'HOSBEC, depredador del territori, creador de treball de dolenta qualitat, feble front a les crisis sistèmiques com les crisis econòmiques o la crisi derivada de la pandèmia de la COVID-19 i alhora, "víctima" de l'èxit del turisme i de la gentrificació, fent que l'increment del lloguer i de les taxes hipotecàries estiga empobrint ràpidament a la població del nostre País i expulsant la població més pobre de les nostres ciutats.

Malgrat una crisi sistèmica mundial, que ha fet palès les limitacions del sistema i la necessitat de canvis profunds i recursos no s'ha fet front al necessari canvi de model de finançament autonòmic, amb un deute il·legítim acumulat de més de 55.032 milions d'euros al tancament del 2022.

Malgrat els successius anuncis del traspàs de la competència de Rodalia, acabem la legislatura sense aquestes competències que garantirien unes connexions ferroviàries al servei de la ciutadania valenciana i no pels interessos al servei de Madrid.

Ni finançament, ni traspàs de competències

Les conseqüències del sistema de finançament actual són nefastes a nivell macroeconòmic per al País Valencià. Les nostres pensions són més baixes, la nostra taxa d'ocupació és més baixa, el nostre PIB és més baix, tenim una taxa de pobresa més alta que la mitjana de l'estat espanyol i això genera importants necessitats socials importants. Més persones pobres, més joves en atur, més pensionistes pobres, però també més treballadors i treballadores pobres, fan que el nostre País necessite un pla de xoc social per a poder fer front a les greus necessitats amb les quals es troben la societat valenciana. Un 26% de les persones valencianes estan en risc d'exclusió social, som la setena comunitat en taxes de risc de pobresa. Som un 12% més pobre que la mitjana de la resta de comunitats autònomes i la ciutat més pobre de l'estat espanyol la tenim al nostre País, Torrevella. En el sud del País Valencià i les zones turístiques, dades similars de pobresa es repeteixen: Santa Pola, Benidorm, Calp, Xàbia, Cullera...

Podríem també detallar els greuges comparatius en qüestió d'infraestructures amb l'estat espanyol, però segurament faríem aquest document d'unes extensions no aptes per la lectura divulgativa. Com a exemple, però, les connexions ferroviàries entre Castelló i València són ara pitjors que fa una dècada, és més fàcil arribar en transport públic des de Madrid a la platja de Gandia que de València a Xàbia, i més ràpid arribar en transport públic de Madrid a Alacant (356km), que d'Alacant a Santa Pola (18km). Malgrat això, i malgrat els successius anuncis del traspàs de la competència de Rodalia, acabem la legislatura sense aquestes competències que garantirien unes connexions ferroviàries al servei de la ciutadania valenciana i no pels interessos al servei de Madrid.

Cal reconèixer l'esforç fet a l'hora de la tornada a la gestió pública i directa dels departaments de salut de la Ribera i de Torrevella com també del servei de Ressonàncies Magnètiques, tasca que ha d'aprofundir-se amb la reversió de la resta de recursos privatitzats, tanmateix la pandèmia va deixar latent la necessitat d'un sistema de salut forta, però, segons dades del 2021, el País Valencià compta amb 3,2

professionals de la medicina per cada 1000 habitants. És a dir, menys de personal sanitari, que la mitjana dels sistemes públics de salut de l'estat espanyol, situat en 3,4 professionals cada 1000 habitants. Només superats, a la baixa, per Ceuta i Melilla (2,4/1000), Andalusia (2,8), Illes Balears (2,8) o Canàries (2,9).

També, en una situació d'emergència lingüística on el valencià es troba en una alarmant pèrdua de parlants, no dediquem els recursos necessaris i pactats en el pacte de coalició Botànic2 a la radio i televisió pública d'Àpunt, dedicant a soles 58 milions i no arribat al promès 0,3% dels pressupostos. Aquesta televisió és l'única que de moment pot veure's en la nostra llengua de manera oberta en tot el territori. Un pressupost irrisori si el comparem amb Catalunya o Euskadi, amb pressupostos pròxims a 200 i 300 milions, respectivament. De fet, un pressupost equivalent a la resta de mitjans autonòmics hauria de ser de, almenys, 118 milions d'euros. **És que els nostres drets culturals, són menys, que els d'Euskadi, Catalunya, Galícia o Andalusia?**

Amb un País i una població empobrida, gent en la més absoluta desesperació sense atendre, persones expulsades de la seua casa pels preus del lloguer o per no poder fer front al increment les hipoteques, a la cua de personal sanitari a l'estat espanyol, amb una emergència climàtica, emergència lingüística sense recursos per fer-ne front és raonable estar pressupostant un 25% del nostres recursos anuals en amortització d'un deute il·legítim, sols superat en pes pressupostari per la Conselleria de Sanitat?

Per això, si finalment el poble valencià tenim la sort i l'aritmètica parlamentària de tindre un govern de progrés, **cal capgirar aquesta situació** per garantir que, en 2027, no estem altra vegada a les portes de tornar a tindre a l'extrema dreta en el govern.

Propostes

Amb l'esperit de millorar el nostre País i la felicitat dels cinc milions de valencians i valencianes proposem:

- Que el govern valencià demane formalment la condonació del deute il·legítim valencià en la seua totalitat, o com a mínim, el 78% del deute, causat directament per l'infrafinançament i reconegut per la Sindicatura de Comptes del País Valencià
- Que el govern valencià propose formalment la creació d'una hisenda pròpia per evitar l'espoli fiscal
- Que el govern valencià, fins que la condonació del deute siga efectiva, es negue a pagar el deute il·legítim i derive part d'eixos recursos a un pla de xoc social pel poble valencià
- El govern valencià fomentarà i treballarà en un canvi de model econòmic. Una economia terciaritzada depenent del turisme ens aporta condicions laborals denigrants, depredació del territori i inestabilitat econòmica. Necessitem reteixir el sector industrial, relocalitzar empreses bàsiques per a la vida i millorar les condicions del camp valencià
- Que es dediquen efectivament almenys un 7,5% del PIB valencià a sanitat
- Utilitzar part d'aquestos recursos per garantir que el 20% del pressupost de sanitat siguen dirigits a l'atenció primària, com recomana l'OMS i la pròpia Generalitat, i no el 13% com s'ha fet fins ara.
- Que el govern valencià execute la reciprocitat de mitjans de comunicació en valencià
- Que el govern valencià utilitze part dels recursos derivats de l'impagament del deute il·legítim en crear un pla de xoc lingüístic per impulsar l'ús del valencià entre el jovent, impulsant la creació de material de consum audiovisual en les xarxes socials i la multiplicació de referents en llengua pròpia.
- Que el govern valencià garantisca, siga mitjançant el sistema que siga, la possibilitat de la immersió lingüística en valencià o, com a mínim, el 75% d'hores lectives en valencià en tots els nivells educatius
- Que els membres del govern valencià tinguen unes actituds lingüístiques positives i empenen el valencià sempre en les seues comunicacions públiques, sense discriminar a poblacions o col·lectius
- Que s'acabe amb l'exempció educativa que discrimina a la població i limita les possibilitats de futur de l'estudiantat que ho pateix

- Que el govern garantisca que tot el personal sanitari entén el valencià, i que impulse una legislació que permeta acabar amb les discriminacions lingüístiques
- Que el govern valencià acabe amb l'antidemocràtica actual llei electoral
- Que el govern valencià impulse l'aprovació de la Llei d'Igualtat valenciana, després de revisar i pactar amb els col·lectius feministes, per fer efectiva una vertadera política feminista transversal
- Que se deixe enrere l'excessiva burocratització de l'administració, que fa més difícil la vida de les persones més pobres i migrants.
- Que s'utilitzen els diners de l'impagament del deute il·legítim per la creació de nova vivenda pública destinada al lloguer social
- Que el govern valencià impulse la necessària transició energètica cap a fonts renovables i verdes però amb el menor impacte paisatgístic possible i tenint en compte l'opinió i les necessitats dels pobles i territoris afectats
- Transicionar cap a una administració més propera a les persones a partir d'estructures comarcals i intercomarcals que permeten deixar de banda les artificials divisions provincials, terreny de les diputacions. Els centres de decisió distribuïts per les ciutats que són referent del territori i la capital, València.
- Fer de València una capital oberta al país i no centrada únicament en ella mateixa com a vertebradora i potenciadora de les reivindicacions nacionals i socials del País Valencià.

Entre les esperances i les inevitables decepcions, més que els laments estèrils, el que mou les dones i els homes de la Plataforma pel Dret a Decidir del País Valencià, Decidim, és la voluntat de construir un país més just, lliure, democràtic i habitable en la perspectiva de construcció de la futura República del País Valencià. Les propostes que fem ací volen contribuir al debat polític per enriquir-lo amb noves expectatives col·lectives, volen ser eines de lluita i construcció del país que volem i d'un món que tenim el convenciment que és necessari i que és possible.

Acabem amb l'expressat al 2019 *“La ignorància o menysteniment d'aquestes propostes farà que el canvi no siga real i efectiu, i que perdem les grans oportunitats que avui el País Valencià té davant”* amb el ferm desig d'equivocar-nos.

País Valencià, Maig 2023.

Decidim